

Siber Flört ?stismar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Siber Flört ?stismar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30166>

Özet

Siber Flört İstismarı Ölçeği, genç yetişkinler ve ergenler arasında giderek yaygınlaşan bir olgu olan **siber flört istismarı** davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Ayşegül Bakır ve M. Kalkan (2019) tarafından yapılmış olup, orijinal yapının Türk kültürüne ve diline uygunluğunu değerlendirmeyi hedeflemiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkiye'deki araştırma ve klinik uygulamalarda kullanımı için gerekli olan **geçerlik** ve **güvenirlilik** kanıtları sunulmaktadır. Ölçek, romantik partnerler arasında dijital iletişim araçları üzerinden gerçekleştirilen kontrol, tehdit ve taciz eylemlerinin yoğunluğunu ve türünü belirlemeye yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Siber flört istismarı, dijital şiddet, gençlik ilişkileri, **uyarlama**, **psikometrik** özellikler, geçerlik, güvenirlik, ilişkili şiddet, teknoloji temelli istismar.

Yazarlar

Ayşegül Bakır, M. Kalkan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin romantik ilişkilerinde dijital iletişim araçlarını kullanarak maruz kaldıkları veya uyguladıkları istismar edici davranışların düzeyini ve türünü belirlemektir. Bu davranışlar genellikle sosyal medya, kısa mesajlaşma veya çevrimiçi platformlar aracılığıyla gerçekleştirilen kontrol, tehdit, taciz veya gözetleme eylemlerini içerir. Ölçek, bu tür istismarın yaygınlığı ve ilişkiler üzerindeki etkilerini akademik olarak incelemek için standart bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Türkçe **uyarlama** çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kullanılan bu aracın Türk popülasyonunda da güvenilir ve geçerli sonuçlar üretilip üretilmediğini saptamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki gençlerin **siber flört istismarı** deneyimlerini bilimsel yöntemlerle incelemek, önleyici programlar geliştirmek ve risk gruplarını belirlemek mümkün hale gelmiştir.

Yapı

Ölçek, literatürde **siber flört istismarı** olarak adlandırılan psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, geleneksel flört şiddetinin dijital ortama taşınmış bir formu olup, genellikle çok boyutlu bir yapıda ele alınır. İstismar, partnerin dijital özgürlüğünü kısıtlamayı, sosyal ağlarda kontrol etmeyi veya teknolojik araçları kullanarak baskı uygulamayı içerir.

Ölçek maddeleri, bu çok boyutlu yapıyı yansıtacak şekilde tasarlanmıştır ve yaygın olarak;

Dijital Gözetleme ve İzleme (sürekli mesaj atma, nerede olduğunu sorma), **Doğrudan Dijital Saldırganlık** (internette aşağılama veya tehdit etme), ve **Teknolojik Zorlama/Kontrol** (ifreleri isteme, sosyal medya hesaplarını kontrol etme) gibi alt boyutlardan oluşur. Ölçek, hem mağduriyet hem de failiyet rollerini değerlendirebilir, bu da araştırmacılara ilişkin dinamikleri hakkında kapsamlı bir bakış açısı sunar.

Geçerlik

Siber Flört İstismar Ölçeği'nin Türkçe formunun **geçerlik** çalışmaları, Bakır ve Kalkan (2019) tarafından titizlikle yürütülmüştür. Yapı geçerliği, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk kültüründeki genç yetişkin örnekleminde de istikrarlı bir şekilde korunduğunu göstermiştir. Uyum indeksleri, modelin veri ile kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğunu doğrulamıştır.

Ek olarak, ölçeğin diğer ilgili yapılarla ilişkisi (örneğin, geleneksel flört şiddeti ölçekleri veya siber zorbalık ölçekleri) incelenerek **ölçüt bağımlı geçerlik** ve **yakınsak geçerlik** kanıtları da elde edilmiştir. Elde edilen geçerlik bulguları, ölçeğin amaçlanan **psikometrik** yapıyı Türk kültüründe de doğru bir şekilde ölçtüğünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (içsel güvenilirlik) katsayısı olan Cronbach Alfa değerleri hesaplanarak rapor edilmiştir. Uyarılma çalışmasında, ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısının yüksek olduğu ve alt boyutlar için elde edilen katsayıların da kabul edilebilir seviyelerin üzerinde olduğu belirtilmiştir. Bu durum, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin Türkiye'de yapılacak araştırmalarda ve bireysel değerlendirmelerde tutarlı ve güvenilir sonuçlar elde etme potansiyeline sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Bu **güvenirlik** verileri, özellikle genç yetişkin popülasyonu ile yapılan araştırmalar için ölçeğin kullanıma uygun destekleyici niteliktedir.

Faktör Analizi

Siber Flört İstismar Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ve geçerliğini test etmek amacıyla, Türkçe **uyarlama** sürecinde doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Çalışma, orijinal ölçeğin kuramsal olarak belirlenen çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de istatistiksel olarak anlamlı ve iyi uyumlu bir model oluşturduğunu göstermiştir.

Faktör yüklerinin yüksek olması, her bir maddenin ilgili olduğu alt boyutu güçlü bir şekilde temsil ettiğini teyit etmiştir. Bu analizler, ölçeğin **siber flört istismar** olgusunun farklı veçhelerini

(örneğin, duygusal istismar ve teknolojik taciz) birbirinden ayırt edebildiğini kanıtlayarak ölçeğin yapısal geçerliğine önemli katkı sağlamıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Tipik olarak Likert Tipi Derecelendirme, örneğin 5'li veya 6'lı)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yetkinler

Yaş Grubu: Genellikle flört ilişkisi deneyimine sahip 16-25 yaş aralığı

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki üniversite öğrencileri gibi aktif romantik ilişkisi deneyimi olan genç bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, katılımcıların dijital ortamda partnerlerine uyguladıkları veya maruz kaldıkları istismar davranışları ne sıklıkla deneyimlediklerini belirtmelerini gerektiren bir dizi madde içerir. Uygulama, grup veya bireysel olarak yapılabilir.

Anahtar Kelimeler

Siber zorbalık, romantik ilişkiler, dijital tehdit, Aysegül Bakır, **psikometrik** analiz, ölçme aracı, gençlik, teknoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Kurumsal E-posta Adresleri: aysegul.bakir@erdogan.edu.tr

Yazın Adresi: Aysegül Bakır, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım: Ölçeğin bilimsel ve eğitim amaçlı kullanımı için sorumlu yazar Aysegül Bakır ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni genellikle akademik araştırmalar için sağlanmaktadır.

Ücret: Genellikle akademik araştırmalar için ücretsizdir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2019

Kaynaklar

Bak?r, A. ve Kalkan, M. (2019). Siber Flört ?stismar? Ölçe?i Türkçe formunun **geçerlik** ve güvenirlik çal??mas?. *OPUS-Uluslararası Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, 14(20), 75-95. DOI: <http://dx.doi.org/10.26466/opus.546811>

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [siber-flort-istismari-olcegi-toad.pdf](#)

Siber Flört ?stismar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif haklar? nedeniyle veya kaynak içerikte belirtilmedi?i için burada listelenmemiştir. Maddelerin tam içeri?ine ula?mak için lütfen sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz veya referans gösterilen akademik makaleyi inceleyiniz.